

Õiguskantsler

Teie nr

Meie 05.02.2014 nr 6-1/131476/1400552

**Seisukoht vastuolu mittetuvastamise kohta
Aktsiisivabastuse rakendamine väikeveoauto standardses
kütusepaagis sisalduvale kütusele**

Pöördusite minu poole 23.10.2013 avaldusega, milles selgitasite, et 23.10.2013 vastu võetud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse mõjul koheldakse alates 01.12.2013 kütuse maksustamisel erinevalt neid kaubavedajaid, kes sisenevad Venemaalt Eestisse väikeveokiga, ja neid kaubavedajaid, kes sisenevad Venemaalt Eestisse suure veokiga. Erinev kohtlemine seisneb Teie sõnul selles, et väikeveokiga (st kuni 3,5 t täismassiga veokiga) Eestisse siseneva kaubavedaja puhul rakendub sõiduki standardses kütusepaagis oleva kütuse osas aktsiisivabastuse piirang: kütust võib maksuvabalt Eestisse sisse tuua üldjuhul vaid üks kord kuus. Suurema veokiga Eestisse siseneva kaubavedaja puhul aga sellist piirangut ei ole. Palusite mul kontrollida, kas selline vahetegemine on kooskõlas põhiseadusest tuleneva võrdse kohtlemise põhimõttega.

Vaatasin Teie avalduse läbi ning mõistsin, et Teie väited veokite vahel võimaliku vahetegemise kohta võisid tuleneda sellest, et 01.12.2013 jõustunud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse redaktsiooni (ATKEAS) § 68 lg 4, mis võimaldab rakendada aktsiisivabastust rahvusvahelist kaubavedu teostava sõiduki standardses paagis sisalduvale kütusele piiramatult arv kordi kuus, ei ole piisavalt selge: ATKEAS § 68 lg 4 ei ütle täpselt, kas see rakendub kõigile veokitele, millega teostatakse rahvusvahelist kaubavedu, või mitte. Juhul kui ATKEAS § 68 lg 4 tõepoolest rakenduks üksnes suurematele veokitele, võiks Teie osutatud vahetegemine tõepoolest aset leida.

Tuvastamaks, kas Teie kahtlus on põhjendatud, pöördusin kõigepealt teabe nõudmisega rahandusministri poole.¹ Teabe nõudmises palusin muu hulgas selgitada, kas ATKEAS § 68 lõikes 4 sätestatud aktsiisivabastust on võimalik rakendada üksnes suurematele (st 3,5 tonnist suurema täismassiga) veokitele või kohaldub see vabastus ka väikeveokitele (st veokitele, mille täismass on kuni 3,5 t). Rahandusminister vastas mulle², et ATKEAS § 68 lõikest 4 tulenev aktsiisivabastus kohaldub kõigile kaubavedajatele, olenemata kasutatavate veokite (täis)massist.

¹ 29.11.2013 teabe nõudmine nr 6-1/131476/1305006. Kättesaadav Õiguskantsleri Kantslei avalikust dokumendiregistrist: <http://adr.rik.ee/okk/dokument/2587312>.

² Rahandusministri 13.12.2013 vastus nr 5-1/14573. Kättesaadav Õiguskantsleri Kantslei avalikust dokumendiregistrist: <http://adr.rik.ee/okk/dokument/2610296>.

Rahandusminister lisas, et temale teadaolevalt Maksu- ja Tolliamet mõistab ja rakendab ATKEAS § 68 lõiget 4 samamoodi: ettevõtjate puhul, kes veavad kaupa alla 3,5 tonnise täismassiga veokitega, kohaldatakse ATKEAS § 68 lõikes 4 sätestatud aktsiisivabastust, kui on täidetud ATKEAS-es sätestatud tingimused ehk kui kütust tuuakse standardses kütusepaagis, sõidu eesmärgiks on rahvusvaheline kaubavedu³ ning puuduvad tõendid, et sama ettevõtja oleks varasemalt tegelenud ebaseadusliku kütuse paagist väljapumpamisega.

Veendumaks, et Maksu- ja Tolliametis saadakse ATKEAS § 68 lõikest 4 aru samamoodi, nagu rahandusminister seda kirjeldas, pöördusin teabe nõudmisega Maksu- ja Tolliameti peadirektori poole.⁴ Palusin tal kirjeldada, milline on olnud alates 01.12.2013 Maksu- ja Tolliameti praktika aktsiisivabastuse rakendamisel Venemaalt Eestisse siseneva väikeveoki standardses kütusepaagis olevale kütusele, kui sellega teostatakse rahvusvahelist kaubavedu: kas sellised sõidukid on Maksu- ja Tolliameti hinnangul hõlmatud ATKEAS § 68 lg 4 regulatsiooniga ehk kas ka selliste sõidukite standardses kütusepaagis olevale kütusele on võimalik rakendada aktsiisivabastust enam kui üks kord kuus.

Maksu- ja Tolliameti peadirektor vastas minu teabe nõudmisele 31.01.2014.⁵ Ta selgitas, et Maksu- ja Tolliamet rakendab ATKEAS § 68 lõikes 4 ettenähtud aktsiisivabastust ka väikeveokite standardses kütusepaagis olevale mootorikütusele. Seda aga üksnes juhul, kui väikeveok tõepoolest teostab rahvusvahelist kaubavedu, see on osa väikeveokit kasutava ettevõtte majandustegevusest ning väikeveok on ettenähtud kaupade vedamiseks (s.o tegemist on veoste veoks konstrueeritud ja valmistatud kuni 3,5 t täismassiga mootorsõidukiga). Maksu- ja Tolliamet kinnitas, et kõiki kaubavedajaid, kes täidavad ülaltoodud tingimusi, koheldakse aktsiisivabastuse rakendamisel võrdselt.

Arvestades neid selgitusi, ma ei näe, et 01.12.2013 jõustunud alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus kohtleks rahvusvahelist kaubavedu teostavaid isikuid erinevalt sõltuvalt sellist, kui suure täismassiga veokit nad kaubaveoks kasutavad. Sellega lõpetan ma Teie avalduse menetlemise.

Täna Teid pöördumise eest.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Hent Kalmo
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Olga Lavrova, 693 8410, Olga.Lavrova@oiguskantsler.ee

³ St Eestisse või Eestist ühe ja sama mootorsõidukiga edasi-tagasi autoveo korral peab vähemalt ühel suunal olema sõit tehtud veosega. Lisaks peab rahvusvaheline veosevedu toimuma selleks ette nähtud sõidukiga.

⁴ 07.01.2014 teabe nõudmine nr 6-1/131476/1400077. Kättesaadav Õiguskantsleri Kantslei avalikust dokumendiregistrist: <http://adr.rik.ee/okk/dokument/2634645>.

⁵ Maksu- ja Tolliameti 31.01.2014 vastus teabe nõudmisele. Kättesaadav Õiguskantsleri Kantslei avalikust dokumendiregistrist: <http://adr.rik.ee/okk/dokument/2669041>.